

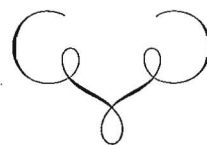
J. de Vries

Voor *Jupiter* gelden ongeveer dezelfde tijdstippen van ondergang.

Saturnus wordt beter zichtbaar. Medio Juni komt de planeet, die zich in *den Steenbok* bevindt, op om 12 uur 's nachts, medio Juli om 10 uur 's avonds.

In Juni en Juli is er een samenstand van *Venus* en *Mercurius*, die het waarnemen van *Mercurius* wel iets gemakkelijker zal maken. Den 4den Juni is er een samenstand van *Jupiter* en *Mars*.

Vallende sterren: Reeds in de eerste helft van Juli zijn er vallende sterren te verwachten, die tot den zwerm der *Perseïden* behooren. De radiant (uitstralingsplek) ligt nog in *Cassiopeia*.

EEN DAG NAAR DEN SCHEURPOLDER door G. BATELAAN

Met illustraties van den schrijver

TWEEDEN Pinksterdag zijn we aan den overkant van den Waterweg bij Hoek van Holland gaan fotografeeren. Hoofddoel was vogelfotografie. We — dat zijn: m'n collega en ik — want hij is enfin, hij is hetzelfde wat ik ben en we fotografeeren goed, tenminste m'n collega, want ik help hem.

't Was een prachtdag.

Toen we den stroomenden Waterweg overvoeren, stootte m'n collega me aan, terwijl ik naar 't zonnige zeegat keek: „Jô, 'n bergeend.” Jô, zegt m'n collega, als-tie 't naar z'n zin heeft. Dan vergeet-ie, dat we eigenlijk collega's zijn en in zoo'n geval zeg ik „Teun” inplaats van collega Tieleman.

Hij — m'n collega of liever Teun — zou me de schoonheden van de Beer, zooals hij altijd zegt, laten zien. Ik was er nog nooit geweest, hij meer dan eens. En om me nu zooveel mogelijk „waar” voor m'n geld te leveren, wees hij me de eerste de beste bergeend. De bonte eend wiekte snel naar zee.

Na 'n poosje stapten we met onwennige beenen

en handen, die alles willen beet pakken, op 't glibberige steigertje. Met voorzichtige stappen volgde ik Teun. Eindelijk vasten grond onder me voelend, waagde ik 't om te zien naar de kleurige scholeksters en mantelmeeuwen, die modderbaden gebruikten. Het slib was vol vogelpootafdrukken. Er viel hier zeker wel wat te bikken.

We werden dadelijk al aangehouden door 'n man met 'n stok en het houtvesterlijke fazantenviertje op z'n hoed. 't Bleek 'n vriendelijke baas, al had hij 'n echt bekeurgraag gezicht. Onze vergunningen, want daar was 't om te doen, bleken goed ingevuld. De mijne ook, want Teun had me geholpen. Na 'n waarschuwing, dat we vooral niet bij de „kluiten”-kolonie mochten komen, gingen we „binnendoor”, zooals Teun zei, naar 't strand. Teun was de leider, de man van ervaring en ik, die op geheel onbekenden grond stond, had slechts te volgen. Langs hooge vlier en venijnige duindoorns zochten we, of eigenlijk zocht Teun, een kronkelend paadje. Soms moest ik volgen dwars

De groote onbekende

door duindoorn en andere heesters heen. „Dat is nader,” zei Teun, maar eigenlijk geloof ik, dat hij het paadje kwijt was. Nu en dan kreeg ik 'n zeer gevoeligen klap van 'n tak, die achter Teun terug

Wijðbeens met lange prismakijkers

zwiepte. Ik zweeg, misschien hoorde dat bij zulke tochten. M'n tasch schuin voor m'n gezicht, volgde

ik door... ja, ik weet niet waardoor heen allemaal, maar ik volgde.

Nu en dan riep m'n geleider: „Jô, 'n konijn”, maar eer ik de tasch had laten zakken en de richting van Teuns hand had gezien, was het konijn weg en kon ik Teun volgen, die weer snel doorstapte.

„'t Zit stikvol hier.” Ja, maar ik had er nog geen een gezien. Over stikvol gesproken, de duindoorns zaten stikvol. 't Zag soms grijs van het spinsel van de bastaardsatijnvlinderrupsen. Hier zou nog wel nuttig werk te verrichten zijn door al die nesten uit te roeien. Wij kwamen echter met andere bedoelingen. „Jô, geef je kijker, gauw.” Zoo gauw ik kan, leg ik m'n prismakijker in de uitgestoken hand. Na eenige oogenblikken krijg ik den kijker in handen.

„'n Koekoek, dáár, middelste boom.” Nog net zie ik het snel wegvliegen van een vogel, maar al is de koekoek nog zoo snel, een kijker achterhaalt hem wel. Tegen de heldere lucht volg ik 'n poosje z'n silhouet.

„Er is dus iemand bij geweest. Wie?”

„Jô, zag ie dat!”

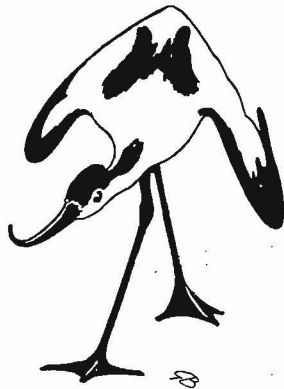
„Nee, wat?”

„Zag ie dat jonge ding niet?”

„Nee, wat dan?”

„Geen twee meter voor je 'n jong konijn.”

Ik voel me een stumper, twee gezonde oogen, 'n goede prismakijker en dan ziet ie geen konijn op twee meter afstand. Wat een..... We gaan verder. Nu naast elkaar, elk z'n paadje zoekend. Plotseling geritsel in 'n struik naast me en daar

*Niet voor niets doet die kwibus
zoo aanstellerig*

vliegt met hoogklinkenden wiekslag 'n fazant. „'n Fazant,” roep ik en wijs triomfantelijk naar den vogel, die juist achter een duin verdwijnt.

„Er broeien er hier heel wat,” zegt Teun, alsof 't iets gewoons was, wat ik gezien had. Opgewekt stap ik verder, in gedachte aantekennend: 1 fazant.

„'n Konijn,” roep ik, blij over 't voortschrijdend succes. „Nog een.” „Meest jonge.” Ja, 't waren kleintjes, die zeker nog niet wereldwjs waren.

Na 'n drie kwartier loopen, stilstaan en kijken naar alles en nog wat, bereiken we het strand. 't Is intusschen warm geworden. De horizon trilt, de pier en binnenkomende schepen zijn moeilijk te onderscheiden. Open en wijd ligt het strand, fel schitterend van witte schelpen, voor ons.

„Jô, 'n tent.” Teun wijst recht vooruit. De kijker. Een groen tentje en 'n gehurkt persoon en wat verder 'n driepoot met 'n zwart ding. „Ook aan 't kieken”, zeg ik, den kijker overreikend. Als hij even gekeken heeft, zegt m'n vriend, aangevuurd door 't zien van fotografeeren: „Zoek een nest met drie eieren, elk 'n kant uit. Pas op, je trapt ze zoo kapot. 't Ligt vol. Kijk uit!” IJverig speuren onze oogen. Voorzichtig loop ik, bang 'n onhandigen stap te doen. Even kijken. Door den kijker tuur ik over de vlakte. „Daar”, wijs ik, „daar vliegen ze op.” Ze, dat waren sterns, groote of kleine. Waar de vogels schreeuwden, vonden we al gauw 'n nest met drie eieren. Nu stort Teun's tasch z'n grooten inhoud uit. Statief, sinaasappels, stukken electriche draad, veldflesch, pakjes brood, batterij, filmpack, zwarte doek en nog meer. In 'n oogenblik ligt het nest omringd met vreemde dingen, vooral vreemd voor 'n stern. Teun knielt, ik hurk en de sterns schretten. Ik help, probeer te helpen, eigenlijk zit ik de boel af te kijken. Over de eieren komen de contactdraden, de batterij onder 't toestel. Ingesteld, sluiters gespannen, draadverbindingen nagezien en dan proef gestoomd. Bij 't contactmaken gehoorzaamt de sluiters onmiddellijk. „Alles had 'n normaal verloop,” schertst Teun. Nu 't contact weer verbroken, sluiters gespannen, schuif van 't filmpack en alles is „voor mekaar.”

Nog een nest met eieren

Met 'n geelachtig stuk pakpapier wordt alles toegedekt. 't Papier met zand vastgezet, rommel in de tasch en weg voor minstens 'n kwartier. We loopen den kant op van 't tentje. Daar staan nu twee menschen. Even de kijker. Ook die lui staan, wijdbeens met lange prismakijkers, zooiets van 18 x vergrooting, ons op te nemen. Als Teun ze ook onder de loupe genomen heeft, zegt-ie heel gewoon: „Strijbos.” Die naam komt me bekend voor, ik heb in „De Wandelaar”, geloof ik, wel eens foto's van 'n Strijbos gezien. Er zijn er, geloof ik, een stuk of wat. „Welken?” vraag ik. „Wel, de bekende Jan P. Strijbos”, zegt Teun, op 'n toon van „begrijp-ie dat nou nog niet”. „O”, zeg ik en kijk dien verren Jan eens aan.

'n Paar honderd meter van het toestel gaan we zitten. Als stukken wit vallen de vischdiefjes uit het blauw op d'r nest, behalve één, die steeds terugzwenkt. „Die moeten we hebben”, zegt Teun. Hij gebruikt nu den kijker. Zwijgend kijk ik toe.

„Ja — ja, nee — toe nou beest, — gaat u zitten, hè ja, ja, bijna,” babbelt Teun gezellig en zonder den kijker af te wenden. „'t Is nou gauw gebeurd; als-t-ie verschrikt opvliegt, is-t-ie er bij.” Met nauwe spleetogjes, sterk gediafragmeerd, tuur ik naar 't stipje, dat komt en weer gaat, wéér komt en afzwenkt. Een goede gedachte: „m'n zonnebril”; dat ik daar nu pas aan denk. Ik haak de filters voor. Dat scheelt. De witte vogel steekt nu meer af tegen de violet-blauwe lucht. „Moet je ook je zonnebril niet op?” probeer ik Teun af te leiden. Onbeweeglijk tuurt-ie naar 't wantrouwig vogeltje. Teun tuurt, kouwe thee drink ik. Wat smaakt dat fijn. . . . „Hebbes.” Teun springt op en holt weg, ik-em na. „Kijk, de veer is ontspannen,” wijst Teun me op den sluitser. De cassetteschuif dicht, strook uitgetrokken en afgescheurd en. . . . met zand bedolven. „Laat niet als dank. . . .”

„Staat op je vergunning,” breekt Teun af. „O”. Wat weet ik toch nog weinig van vogelfotografie. Opnieuw wordt ingesteld, nu dichterbij, \pm 50 cm. „Het zal nu wel langer duren, maar één hebben we alvast.” Teun lacht vergenoegd. Weer alles klaar? Dan ingerukt, terug naar de tasschen.

Tot mijn schrik zie ik, dat m'n veldflesch half leeggelopen is, een natte plek toont aan, waar m'n kostelijke thee verdwenen is. Gelukkig heeft Teun het niet gezien, wat zou die lachen. Het lange wachten kort ik door 'n foto te maken met 'n self-timer. Bij elke goede foto zegt Teun: „Je leert het al aardig.” Nu, dat geloof ik zelf ook. Na een half uurtje hebben we nog twee opnamen van de sterns, één foto bleek later niet zoo goed. Bij 't wachten op de laatste opname trok voortdurend 'n kluit, Teun zegt altijd „kluut”, onze aandacht. Op 'n afstand van 10 meter naderde hij ons. Vleugels als lam langs 't lijf, kop scheef, trippelde hij om ons heen. Prachtig, zoo'n zwart-witte vogel, iets voor een houtsnede. „Die heeft vast een nest in de buurt”, meent Teun. Nu, dat geloof ik ook, niet voor niets doet hij zoo aanstellerig. Het lange wachten deed me besluiten m'n pakje brood te openen en te beginnen. Aanzien doet gedenken en ook Teun begon. Hoe weinig comfort is er bij zoo'n maaltijd en hoe heerlijk smaakten die platte, droge boterhammen. Na den maaltijd bleek de vogel genomen en konden we op zoek naar 't klutennest. Na 'n kwartier had Teun 'n nest met vier groote eieren, die waarschijnlijk van de kluut waren. Eerlijk gezegd, kenden we kluteneieren niet zoo bar goed, maar van een stern waren deze eieren in geen geval. Opmerkelijk dat de kluut nu nergens te zien was. Gauw wordt alles opgesteld en trekken we hoopvol af. „Laten we nu maar een eindje langs 't strand gaan”, stelt Teun voor. Ik volg, nu en dan omziend naar 't grauwe pakpapier. Er is geen kluut te hooren of te zien. Als we na 'n half uurtje terug komen, is er contact gemaakt. Er is dus iemand bij geweest. Wie? De tijd — nee, de donkere kamer, zal 't leeren. Nog eens wordt alles klaargemaakt voor de „groote onbekende,” die werkelijk na 'n half uur er weer bij scheen geweest te zijn. 't Was nu bij éenen. „Nu nog één stern,” zei Teun en was al weer met z'n spullen bij 'n nest. Het bedrijfsklaar maken leert ook aan, want in minder dan geen tijd zaten we alweer achter 'n duintje te loeren. Maar fevergeefs. Niettegenstaande twee uur geduld gelukt het niet. Wel is hij op 'n halven meter bij 't nest geweest, maar hij liet zich niet „nemen.” Terwijl Teun keek, ben ik gaan rusten. Achterover, m'n pet over de oogen, heb ik liggen genieten van zon en zeelucht.

Nummer 2 „voor den bakker”

Na twee uur wachten zei Teun korzelig: „Dat heb ik nou al 'n paar keer gehad, na één uur ver-

pikken ze het.” „Zoo”, geuwde iemand. We hebben geen vogel meer gefotografeerd, alleen nog een nest met eieren. Toen zijn we terug gewandeld het strand langs, waar de plevertjes als balletjes voor ons uitrolden. We hebben ze nagekeken, hopend ze eens op een kiek te hebben. Bij vieren zijn we overgevaren. Werkelijk dankbaar voor 't mooie, dat ik gezien had, was ik dadelijk geneigd met den veerman af te rekenen. Ik keek echter raar op, toen de man me twee gulden vroeg. „Hoeveel zei u?” „Twee gulden, meneer.” Betaald heb ik, natuurlijk, maar 't was afzetterij. Twee gulden kostten onze beide retours Rotterdam—Hoek v. Holland en dan twee gulden voor zes minuten varen. Teun grijnsde.

* * *

De „grootte onbekende” bleek de kluut te zijn. Succes hadden we gehad, al was 't een beetje duur geweest.

JUNI IN DEN TUIN door P. L. RUSTICUS

DE tulpen, welke thans uitgebloeid zijn, gaan we met een plantschopje voorzichtig uitgraven, waarna de bollen met kluut ergens op een afgelegen plekje weer in den grond worden gezet, teneinde het loof te laten afsterven, zoodat de bollen kunnen narijpen. Later worden ze dan, na gedroogd te zijn, tot den herfst weggeborgen. Andere planten kunnen nu de plaats der tulpen innemen, zooals *Knolbegonia's*, *Calceolaria's*, *Margrieten* en dergelijke potplanten. Heel aardig is hiervoor een rand viooltjes te planten. Bijzonder vestigen wij de aandacht op het overblijvende viooltje dat in Midden Europa op de Alpen en de Pyreneeën en verder op

het Atlasgebergte in Noord-West Afrika voorkomt. Dit viooltje, dat den wetenschappelijken naam *Viola cornuta* draagt, wordt niet hooger dan 25 cm en bloeit den geheelen zomer met lieve blauwe of witte langgespoorde bloemen.

Door kruising met het gewone eenjarige grootbloemige viooltje (*Viola tricolor maxima*) is men er in geslaagd, een ras te winnen, dat de goede eigenschappen van beide ouders in zich vereenigt en als *Viola cornuta hybrida* in den handel is. De groeiwijze van deze kruising is gedrongen en gevuld, terwijl de plantjes niet hooger dan 20 cm worden. Zij zijn volkomen winterhard, zoodat ze 's winters niet be-